

**Polityka oraz procedury ochrony dzieci przed
krzywdzeniem
w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Kmiecinie**

wersja skrócona

*Dokument wprowadzony Zarządzeniem nr 5/2024
Dyrektora Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Kmiecinie
z dnia 27 maja 2024 r.*

WSTĘP

Naczelną zasadą wszystkich działań podejmowanych przez personel Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Kmiecinie jest działanie dla dobra dziecka i w jego najlepszym interesie.

Członkowie personelu Zespołu traktują dziecko z szacunkiem oraz uwzględniają Jego potrzeby. Niedopuszczalne jest stosowanie przez członków personelu wobec dziecka przemocy w jakiegokolwiek formie. Personel Zespołu, realizując te cele, działa w ramach obowiązującego prawa, przepisów wewnętrznych Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Kmiecinie oraz posiadanych kompetencji.

Polityka ochrony dzieci przed krzywdzeniem zawiera wytyczne dotyczące tego, jak należy postępować w przypadku zagrożenia bezpieczeństwa i dobra dziecka. Obowiązuje wszystkich pracowników placówki i osoby współpracujące z zespołem.

Polityka ochrony dzieci przed krzywdzeniem obejmuje:

1. Cele i Standardy Polityki ochrony.
2. Obowiązki, odpowiedzialność, upoważnienia osób realizujących zadania, które są przedmiotem Polityki.
3. Słowniczek terminów i definicji.
4. Zasady rozpoznawania i reagowania w przypadku pojawienia się sygnałów wskazujących na krzywdzenie dziecka lub na zagrożenie jego bezpieczeństwa ze strony osób obcych, członków rodziny lub personelu placówki.
5. Zasady ochrony wizerunku dziecka, które określają sposób jego utrwalania i udostępniania.
6. Zasady bezpiecznego korzystania przez dzieci z Internetu i mediów elektronicznych oraz ochrony dzieci przed szkodliwymi treściami.
7. Zasady ochrony danych osobowych dziecka, które określają sposób przechowywania i udostępniania informacji o dziecku.
8. Zasady współpracy z rodzicami w zakresie wychowywania dzieci bez przemocy oraz ich ochrony przed przemocą i wykorzystaniem.
9. Zasady bezpiecznych relacji personel placówki – dziecko określające, jakie zachowania są niedozwolone w kontakcie z dzieckiem.
10. Zasady rekrutacji personelu.
11. Sposoby i narzędzia monitorowania stosowania Polityki.
12. Symptomy dziecka krzywdzonego.

Podstawy prawne Polityki ochrony dzieci

1. Konwencja o prawach dziecka przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989 r. (Dz. U. z 1991r. Nr 120, poz. 526 z późn. zm.)
2. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483 z późn. zm.)

*Polityka oraz procedury ochrony dzieci przed krzywdzeniem
w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Kmiecinie*

3. Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1359)
4. Ustawa z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy - Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1606).
5. Ustawa z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 31 z późn. zm.)
6. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1249).
7. Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1138 z późn. zm.).
8. Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1375 z późn. zm.).
9. Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1360 z późn. zm.) - art. 23 i 24
10. Ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1550 z późn. zm.).

Obowiązki, odpowiedzialność, upoważnienia osób realizujących zadanie, które jest przedmiotem procedury.

(...)

I. Cele i Standardy ochrony dzieci

1. Polityka ochrony dzieci przed krzywdzeniem pełni dwojaką funkcję. Jest dokumentem, który porządkuje standardy ochrony dzieci i w kolejnych rozdziałach opisuje, w jaki sposób Zespół będzie je wdrażać, realizować, monitorować i ewaluować. Jednocześnie samo przyjęcie przez Zespół Polityki jest wprowadzeniem pierwszego z czterech poniższych standardów.
- 1) Standard I. POLITYKA Organizacja/institucja ustanowiła i wprowadziła w życie Politykę ochrony dzieci przed krzywdzeniem.
- 2) Standard II. PERSONEL Organizacja/institucja monitoruje, edukuje i angażuje swoich pracowników w celu zapobiegania krzywdzeniu dzieci.
- 3) Standard III. PROCEDURY W organizacji/institucji funkcjonują procedury zgłaszania podejrzenia oraz podejmowania interwencji w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dziecka.
- 4) Standard IV. MONITORING Organizacja/institucja monitoruje i okresowo weryfikuje zgodność prowadzonych działań z przyjętymi standardami ochrony dzieci.

II. Słowniczek terminów i definicji używanych w dokumencie Polityka ochrony dzieci

TERMINY

1. **Polityka** – dokument Polityka ochrony dzieci przed krzywdzeniem w Zespole Szkolno - Przedszkolnym w Kmiecinie
2. **Zespół** – Zespół Szkolno-Przedszkolny w Kmiecinie.

3. **Dyrektor** – dyrektor Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Kmiecinie
4. **Personel lub członek personelu, pracownik** - osoba zatrudniona w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Kmiecinie na podstawie umowy o pracę, umowy cywilnoprawnej a także wolontariusz i stażysta.
5. **Dziecko** - każdy przedszkolak i uczeń Zespołu do ukończenia 18. roku życia.
6. **Krzywdzenie dziecka** – popełnienie czynu zabronionego lub czynu karalnego na szkodę dziecka lub zagrożenie dobra dziecka, w tym jego zaniedbanie.
7. **Opiekun dziecka** - osoba uprawniona do reprezentacji dziecka, w szczególności jego rodzic lub opiekun prawny. W myśl niniejszego dokumentu opiekunem jest również rodzic zastępczy.
8. **Zgoda rodzica dziecka** - zgodę co najmniej jednego z rodziców dziecka. Jednak w przypadku braku porozumienia między rodzicami dziecka należy poinformować rodziców o konieczności rozstrzygnięcia sprawy przez sąd rodzinny.
9. **Osoba odpowiedzialna za Internet** to wyznaczony przez dyrektora Zespołu członek personelu, sprawujący nadzór nad korzystaniem z Internetu przez dzieci na terenie Zespołu oraz nad bezpieczeństwem dzieci w Internecie.
10. **Koordinator Polityki ochrony dzieci przed krzywdzeniem** to wyznaczony przez dyrektora Zespołu członek personelu sprawujący nadzór nad realizacją Polityki ochrony dzieci przed krzywdzeniem w Zespole.
11. **Szkolny Zespół Interwencyjny** tworzą Dyrektor Zespołu, koordinator Polityki Ochrony Dziecka, pedagog lub psycholog, wychowawca klasy lub inny nauczyciel.
12. **Zespół interdyscyplinarny** to utworzony przez Burmistrza miasta Nowy Dwór Gdański zespół przedstawicieli jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, policji, oświaty, ochrony zdrowia i organizacji pozarządowych. W skład zespołu interdyscyplinarnego wchodzi także kuratorzy sądowi, jak również prokuratorzy oraz przedstawiciele instytucji działających na rzecz przeciwdziałania przemocy.
13. **Dane osobowe dziecka** to wszelkie informacje umożliwiające identyfikację dziecka.

DEFINICJE

Krzywdzenie dziecka – Światowa Organizacja Zdrowia wskazuje, że krzywdzeniem jest każde zamierzone i niezamierzone działanie lub zaniechanie działania jednostki, instytucji lub społeczeństwa jako całości, a także każdy rezultat takiego działania lub bezczynność, które naruszają równe prawa i swobody dzieci i/lub zakłócają ich optymalny rozwój.

Krzywdzeniem jest:

- 1) **Przemoc fizyczna** (...)
- 2) **Przemoc emocjonalna** (...)
- 3) **Wykorzystywanie seksualne** (...)
- 4) **Zaniedbywanie** (...)

Symptomy krzywdzenia dzieci stanowią **załącznik nr 12**.

III. Zasady rozpoznawania i reagowania na czynniki ryzyka krzywdzenia dzieci

1. Personel Zespołu posiada wiedzę i w ramach wykonywanych obowiązków zwraca uwagę na czynniki ryzyka krzywdzenia dzieci.
2. Każdy pracownik Zespołu, który zauważy lub podejrzewa, że dziecko jest krzywdzone zobowiązany jest zareagować, a w sytuacji koniecznej udzielić pierwszej pomocy.

(...)

8. Rekrutacja członków personelu Zespołu odbywa się zgodnie z zasadami bezpiecznej rekrutacji personelu. Zasady stanowią **załącznik [nr 3]** do niniejszej Polityki.

IV. Zasady reagowania w przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka

1. W przypadku powzięcia przez członka personelu placówki podejrzenia, że dziecko jest krzywdzone, ma on obowiązek sporządzenia notatki służbowej i przekazania uzyskanej informacji (do wyboru) wychowawcy/pedagogowi/psychologowi/dyrektorowi placówki.
2. Zgłoszona sprawa poddana jest wyjaśnieniu przez wychowawcę klasy, pedagoga i psychologa.

(...)

5. W przypadkach bardziej skomplikowanych (dotyczących wykorzystywania seksualnego oraz znęcania się fizycznego i psychicznego o dużym nasileniu) dyrektor, w drodze zarządzenia, powołuje Szkolny Zespół Interwencyjny (zwany zespołem interwencyjnym), w skład którego mogą wejść: pedagog/psycholog, wychowawca dziecka, dyrektor/wicedyrektor placówki, inni członkowie personelu mający wiedzę o krzywdzeniu dziecka lub o dziecku.

(...)

8. Pedagog/psycholog informuje opiekunów o obowiązku placówki zgłoszenia podejrzenia krzywdzenia dziecka do odpowiedniej instytucji (prokuratura/policja lub sąd rodzinny, ośrodek pomocy społecznej bądź przewodniczący zespołu interdyscyplinarnego – procedura „Niebieskie Karty” – w zależności od zdiagnozowanego typu krzywdzenia i skorelowanej z nim interwencji).
9. Po poinformowaniu opiekunów przez pedagoga/psychologa – zgodnie z punktem poprzedzającym – Dyrektor składa zawiadomienie o podejrzeniu przestępstwa do prokuratury/policji lub wnioski o wgląd w sytuację rodziny do sądu rejonowego, wydziału rodzinnego i nieletnich, ośrodka pomocy społecznej lub przesyła formularz „Niebieska Karta – A” do przewodniczącego zespołu interdyscyplinarnego.

(...)

V. Zasady ochrony wizerunku dziecka

1. Zespół zapewnia najwyższe standardy ochrony danych osobowych dzieci zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.
2. Zespół, uznając prawo dziecka do prywatności i ochrony dóbr osobistych, zapewnia ochronę wizerunku dziecka.
3. Wytyczne dotyczące **zasad publikacji wizerunku dziecka stanowią załącznik [nr 7]** do niniejszej Polityki.

(...)

VI. Zasady bezpiecznego korzystania przez dzieci z Internetu i mediów elektronicznych oraz ochrony dzieci przed szkodliwymi treściami.

1. Zespół zapewniając dzieciom dostęp do Internetu, jest zobowiązana podejmować działania zabezpieczające dzieci przed dostępem do treści, które mogą stanowić zagrożenie dla ich prawidłowego rozwoju; w szczególności należy zainstalować i aktualizować oprogramowanie zabezpieczające. **Zasady bezpiecznego korzystania z Internetu i mediów elektronicznych stanowią Załącznik [nr 8]** do niniejszej Polityki.

(...)

VII. Zasady współpracy z rodzicami w zakresie wychowywania dzieci bez przemocy oraz ich ochrony przed przemocą i wykorzystaniem

1. Dokument Polityka ochrony dzieci przed krzywdzeniem znajduje się na stronie internetowej Zespołu; w gabinecie pedagoga/psychologa; w holu (wejściu do budynku szkoły).
2. Rodzice są zapoznawani z powyższym dokumentem w trakcie zebrań z rodzicami, a potem z ewentualnymi wprowadzanymi zmianami.
3. W Zespole znajdują się tablice informacyjne dla rodziców, na których zamieszczane są przydatne informacje na temat wychowania dzieci bez przemocy, ochrony dzieci przed przemocą i wykorzystaniem, zagrożeń bezpieczeństwa dziecka w Internecie oraz dane kontaktowe placówek zapewniających pomoc rodzinie i dziecku.

(...)

8. Rodzice i opiekunowie prawni mogą korzystać z indywidualnej pomocy i wsparcia udzielanego przez pracowników placówki.

VIII. Monitoring stosowania Standardów Ochrony Małoletnich przed krzywdzeniem

1. Dyrektor Zespołu jest odpowiedzialny za realizację i propagowanie Standardów Ochrony Małoletnich przed krzywdzeniem w Zespole.
2. Dyrektor, w ramach delegowania uprawnień, w drodze zarządzenia, wyznacza wicedyrektora jako Koordynatora Polityki ochrony dzieci w Zespole.
3. Osoba, o której mowa w punkcie 2, jest odpowiedzialna za monitorowanie realizacji Polityki, za reagowanie na sygnały naruszenia Polityki oraz za proponowanie zmian w Polityce.

(...)

IX. Przepisy końcowe

1. Polityka wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.
2. Ogłoszenie Polityki następuje poprzez zamieszczenie na stronie internetowej Zespołu i rozesłanie nauczycielom poprzez e-dziennik oraz poprzez wyeksponowanie w widocznym dla personelu oraz klientów Zespołu miejscu w siedzibie Zespołu.
3. Polityka ochrony małoletnich, w wersji skróconej zawiera informacje istotne dla małoletnich.

**Zasady bezpiecznych relacji dziecko - dziecko w Zespole Szkolno-Przedszkolnym
w Kmiecinie**

1. Traktuj kolegów/koleżanki z należyтым szacunkiem.
2. Słuchaj innych, gdy mówią, nie przerywaj innym, gdy się wypowiadają.
3. Pamiętaj, że każdy ma prawo do wyrażania swojego zdania, myśli i przekonań, jeśli nie naruszają one dobra osobistego innych osób.
4. Przestrzegaj zasad bezpieczeństwa obowiązujących w szkole (nie narażaj innych na niebezpieczeństwo).
5. Konflikty rozwiązuj w sposób pokojowy:
 - 1) Wycisz się, uspokój, zatrzymaj niepotrzebną kłótnię, zanim stracisz nad sobą kontrolę, a konflikt się tylko nasili.
 - 2) Powiedz co według Ciebie jest problemem, co jest przyczyną nieporozumienia, czego oczekujesz.
 - 3) Słuchaj co mówi druga osoba, jakie są jej odczucia, czego ona oczekuje i podsumuj, to co usłyszałeś/usłyszałaś.
 - 4) Upewnij się, że Twój rozmówca powiedział wszystko odnośnie swoich odczuć.
 - 5) Wymyślcie rozwiązanie, które będzie satysfakcjonujące dla Was obojga.
 - 6) Pamiętaj! Jeśli nie uda się Wam rozwiązać konfliktu, zawsze możecie zwrócić się o pomoc do nauczyciela lub dyrektora szkoły.
6. Nie bądź obojętny gdy komuś dzieje się krzywda, zawsze poinformuj o tym nauczyciela lub dyrektora szkoły.
7. Szkoła jest wspólnotą - nie stwarzaj sytuacji, w których Twój koledzy/koleżanki czuliby się celowo pomijani, izolowani.
8. Nie wolno Ci bić, szturchać, popychać ani w jakikolwiek sposób naruszać integralności fizycznej innego dziecka.
9. Szanuj przestrzeń intymną swoich kolegów i koleżanek. Nigdy nie dotykaj kolegi/koleżanki w sposób, który może być uznany za nieprzyzwoity lub niestosowny.
10. Nie wolno Ci wyśmiewać, obgadywać, ośmieszać, zawstydząć, upokarzać, lekceważyć i obrażać innych uczniów.
11. Nie wypowiadaj się w sposób obraźliwy o rodzicach Twoich kolegów i koleżanek.
12. Nie zwracaj się w sposób wulgarny do innych.
13. Pamiętaj, że żarty, które nie bawią drugiej osoby, nie są żartami i taką zabawę słowną natychmiast przerywaj.
14. Bądź tolerancyjny - szanuj odmienny wygląd, przekonania, wierzenia, poglądy innych.
15. Szanuj prawo innych do prywatności, nie przeglądaj prywatnych rzeczy.
16. Nie wolno Ci nagrywać ani rozpowszechniać wizerunku kolegi/koleżanki bez jego/jej wyraźnej zgody.
17. Szanuj rzeczy osobiste i mienie kolegów/koleżanek.
18. Jeśli chcesz pożyczyć jakąś rzecz od kolegi/koleżanki, zapytaj.

19. Nie namawiaj innych do krzywdzenia.
20. Nie przynoś do szkoły niedozwolonych substancji, nie zachęcaj innych do ich stosowania

*załącznik nr 8
do Polityki oraz procedur ochrony dzieci przed krzywdzeniem*

Zasady bezpiecznego korzystania z Internetu i mediów elektronicznych oraz ochrony dzieci przed szkodliwymi treściami w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Kmiecinie

I. Zasady korzystania z Internetu

1. Infrastruktura sieciowa placówki umożliwia dostęp do internetu, zarówno personelowi, jak i dzieciom, w czasie zajęć i poza nimi.
2. Sieć jest monitorowana, tak, aby możliwe było zidentyfikowanie sprawców ewentualnych nadużyć.
3. Rozwiązania organizacyjne na poziomie placówki bazują na aktualnych standardach bezpieczeństwa.
4. Wyznaczona jest osoba odpowiedzialna za bezpieczeństwo sieci w placówce. Do obowiązków tej osoby należą:
 - 1) Zabezpieczenie sieci internetowej placówki przed niebezpiecznymi treściami poprzez instalację i aktualizację odpowiedniego, nowoczesnego oprogramowania.
 - 2) Aktualizowanie oprogramowania w miarę potrzeb, przynajmniej raz w miesiącu.
 - 3) Przynajmniej raz w miesiącu sprawdzanie, czy na komputerach ze swobodnym dostępem podłączonych do Internetu nie znajdują się niebezpieczne treści.
5. W przypadku dostępu realizowanego pod nadzorem pracownika placówki, ma on obowiązek informowania dzieci o zasadach bezpiecznego korzystania z Internetu.
6. Pracownik placówki czuwa także nad bezpieczeństwem korzystania z Internetu przez dzieci podczas zajęć.
7. W miarę możliwości osoba odpowiedzialna za internet przeprowadza z dziećmi cykliczne warsztaty dotyczące bezpiecznego korzystania z Internetu.
8. Placówka zapewnia stały dostęp do materiałów edukacyjnych, dotyczących bezpiecznego korzystania z internetu, przy komputerach, z których możliwy jest swobodny dostęp do sieci.

II. Zasady korzystania z telefonów komórkowych i innych oraz innych urządzeń elektronicznych

1. Uczeń ma prawo korzystać na terenie szkoły z telefonu komórkowego oraz innych urządzeń elektronicznych zgodnie z ustalonymi w szkole zasadami, opisanymi w Statucie szkoły.
2. Przez pojęcie „telefon komórkowy” rozumie się także smartfon, urządzenie typu smartwatch, itp.

*Polityka oraz procedury ochrony dzieci przed krzywdzeniem
w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Kmiecinie*

3. Przez pojęcie „inne urządzenia elektroniczne” rozumie się także tablet, odtwarzacz muzyki, dyktafon, kamerę, aparat cyfrowy, słuchawki, itp.
4. Uczniowie przynoszą do szkoły telefony komórkowe oraz inny sprzęt elektroniczny na własną odpowiedzialność.
5. Szkoła nie ponosi odpowiedzialności za zaginięcie lub zniszczenie czy kradzież sprzętu przynieszonego przez uczniów.
6. Uczniowie nie mogą korzystać z telefonu komórkowego oraz innych urządzeń elektronicznych z dostępem do Internetu podczas zajęć edukacyjnych, opiekuńczych, uroczystości, a także zajęć pozalekcyjnych organizowanych na terenie szkoły, chyba że nauczyciel wyrazi na to zgodę i jest to podyktowane potrzebami edukacyjnymi.
7. Uczeń ma obowiązek wyłączyć lub wyciszyć telefon (bez wibracji) i schować go w torbie/plecaku przed rozpoczęciem zajęć edukacyjnych. Telefon pozostaje niewidoczny zarówno dla ucznia, jak i pozostałych osób.
8. Jeśli uczeń czeka na ważną informację (połączenie, SMS, etc.) ma obowiązek poinformować o tym fakcie nauczyciela przed lekcją, poprosić o pozwolenie na skorzystanie z telefonu i ustalić sposób odebrania tej wiadomości. Dotyczy to także sytuacji, gdy wystąpiła pilna potrzeba skontaktowania się, np. z rodzicami lub w innej ważnej sprawie.
9. Na terenie szkoły zakazuje się uczniom filmowania, fotografowania oraz utrwalania dźwięku na jakichkolwiek nośnikach cyfrowych.
10. W szczególnych przypadkach nagrywanie zajęć edukacyjnych oraz utrwalanie ich w jakikolwiek sposób możliwe jest wyłącznie po uzyskaniu zgody dyrektora szkoły lub nauczyciela prowadzącego zajęcia edukacyjne.
11. Nagrywanie dźwięku i obrazu za pomocą telefonu, lub innych urządzeń jest możliwe jedynie za zgodą osoby nagrywanej lub fotografowanej. Niedopuszczalne jest nagrywanie lub fotografowanie sytuacji niezgodnych z powszechnie przyjętymi normami etycznymi i społecznymi oraz przesyłanie treści obrażających inne osoby

III. Procedury ochrony dzieci przed treściami szkodliwymi i zagrożeniami w sieci Internet oraz utrwalonymi w innej formie

1. Informacje o znalezieniu w komputerze niebezpiecznych treści i ustaleniu kto korzystał z komputera, wyznaczony pracownik przekazuje do dyrektora szkoły, który aranżuje dla małoletniego rozmowę z psychologiem/pedagogiem lub wychowawcą.
2. Wyznaczone osoby rozmawiają z dzieckiem na temat bezpieczeństwa w Internecie. O wydarzeniu wychowawca informuje rodziców/opiekunów małoletniego.
3. Jeżeli w wyniku przeprowadzonej rozmowy pedagog/psycholog uzyska informację, że dziecko jest krzywdzone, podejmuje działania opisane w rozdziale IV niniejszego dokumentu.